

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15026753	IES A Pontepedriña	Santiago de Compostela	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Bacharelato	Lingua castelá e literatura I	1º Bac.	3	105

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	6
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	16
4.2. Materiais e recursos didácticos	16
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	17
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	17
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	19
5.4. Procedemento para acreditar os coñecementos necesarios en determinadas materias	20
6. Medidas de atención á diversidade	20
7.1. Concreción dos elementos transversais	20
7.2. Actividades complementarias	21
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro	21
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	22
9. Outros apartados	23

1. Introducción

Utilizamos continuamente a lingua, pero non sempre reflexionamos sobre o que son as palabras, como se crean e se transforman, como se organizan, ou o que se pode facer con elas. En esencia, diso trata esta materia: de analizar e coñecer mellor o noso sistema de comunicación máis útil, de manexalo con soltura e de apreciar o que moitos escritores e escritoras souberon facer con el.

O propósito da materia de Lingua Castelá e Literatura oríentase tanto á eficacia comunicativa na produción, recepción e interacción oral, escrita e multimodal, como a favorecer o uso ético da linguaxe que poña as palabras ao servizo da convivencia democrática, a resolución dialogada dos conflitos, e a construción de vínculos persoais e sociais baseados no respecto e na igualdade de dereitos de todas as persoas.

Os obxectivos da materia de Lingua Castelá e Literatura en bacharelato marcan unha progresión con respecto aos da educación secundaria obrigatoria, dos que se parte nesta nova etapa. O afondamento con respecto á ESO consiste nunha maior conciencia teórica e metodolóxica para analizar a realidade, así como na mobilización dun conxunto maior de coñecementos, articulados a través de instrumentos de análise que axuden a construír e a estruturar o coñecemento explícito sobre os fenómenos lingüísticos e literarios tratados. Proponse tamén favorecer unha aproximación ampla á cultura, que afonde na relación continua entre pasado e presente.

Un dos fins principais desta etapa educativa é que o alumnado consiga aquelas capacidades indispensables para a plena realización persoal e social. Na sociedade de información actual en continuo cambio, isto supón ampliar as tarefas da clase de Lingua Castelá e Literatura máis aló das dirixidas á adquisición do coñecemento gramatical mediante a reflexión sobre textos, especialmente literarios.

No século XXI, resulta imprescindible aceptar un novo concepto de alfabetización que implica saber xestionar adecuadamente o inxente caudal de información co que nos atopamos. É preciso articular mecanismos que nos permitan obter información pertinente, planificar o mellor modo de comunicala atendendo a unha finalidade e a un contexto concretos, aprender a avaliála e comunicala de maneira ética. Esta alfabetización convértese así nun dos obxectivos principais do ensino da lingua. Só o seu logro permitiralles aos cidadáns participar eficazmente na sociedade do coñecemento. As situacións de aprendizaxe da materia de Lingua Castelá e Literatura deben adestrar o alumnado no uso das ferramentas coas que poderán dar resposta aos retos da sociedade do século XXI, que demanda persoas cultas, críticas e ben informadas.

O desenvolvemento das competencias do alumnado reclama en bacharelato unha maior atención a textos académicos e dos medios de comunicación. Por iso, o traballo transdisciplinario é imprescindible para que o alumnado se apropie dos xéneros discursivos específicos de cada área de coñecemento. Con respecto á competencia literaria, en bacharelato preténdese unha progresiva confluencia entre as modalidades de lectura guiada e lectura autónoma, tanto no relativo aos seus respectivos corpus como ás súas formas de fruición. A adquisición dunha plena competencia comunicativa inclúe un achegamento ao feito cultural e literario a través da lectura.

A diversidade lingüística da maior parte dos contextos escolares e a innegable necesidade dunha educación plurilingüe para todo o alumnado invita ao tratamento integrado das linguas como o mellor camiño para estimular non só a reflexión interlingüística senón tamén a aproximación aos usos sociais reais, nos que a miúdo se han de manexar simultaneamente dúas ou máis linguas.

Os criterios de avaliación e os contidos organízanse en cinco bloques. «As linguas e os seus falantes», «Comunicación: comprensión oral e escrita», «Comunicación: expresión oral e escrita», «Educación literaria» e «Reflexión sobre a lingua».

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Explicar e apreciar a diversidade lingüística do mundo a partir do coñecemento da realidade plurilingüe e pluricultural de España e a riqueza dialectal do español, así como da reflexión sobre os fenómenos do contacto entre linguas, para favorecer a reflexión interlingüística, para refutar os estereotipos e prexuízos lingüísticos e para valorar esta diversidade como fonte de patrimonio cultural.	1-5	2-3				1-2		1
OBX2 - Comprender e interpretar textos orais e multimodais, con especial atención aos textos académicos e dos medios de comunicación, recollendo o sentido xeral e a información máis relevante, identificando o punto de vista e a intención do emisor e valorando a súa fiabilidade, a súa forma e o seu contido, para construír coñecemento, para formarse opinión e para ampliar as posibilidades de gozo e lecer.	2	2	1	2-3	40	3		
OBX3 - Producir textos orais e multimodais, con atención preferente aos de carácter académico, con rigor, fluidez, coherencia, cohesión e o rexistro adecuado, atendendo ás convencións propias dos diferentes xéneros discursivos, e participar en interaccións orais con actitude cooperativa e respectuosa, tanto para construír coñecemento e establecer vínculos persoais, como para intervir de maneira activa e informada en diferentes contextos sociais.	1-3-5	2	1	2-3		2		
OBX4 - Comprender, interpretar e valorar textos escritos, con sentido crítico e diferentes propósitos de lectura, con especial atención a textos académicos e dos medios de comunicación, recoñecendo o sentido global e as ideas principais e secundarias, integrando a información explícita e realizando as inferencias necesarias, identificando a intención do emisor, reflexionando sobre o contido e a forma e avaliando tanto a súa calidade como a súa fiabilidade para dar resposta a necesidades e intereses comunicativos diversos e para construír coñecemento.	2-3-5	2	4	1	40	3		
OBX5 - Producir textos escritos e multimodais coherentes, cohesionados, adecuados e correctos, con especial atención aos xéneros discursivos do ámbito académico, para construír coñecemento e dar resposta de maneira informada, eficaz e creativa a demandas comunicativas concretas.	1-3-5		1	2-3	50	2		

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX6 - Seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes, avaliando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e evitando os riscos de manipulación e desinformación, e integrala e transformala en coñecemento para comunicala, adoptando un punto de vista crítico e persoal á vez que respectuoso coa propiedade intelectual, especialmente no marco da realización de traballos de investigación sobre temas do currículo ou vinculados ás obras literarias lidas.	3			1-2-3-4	40	2	3	
OBX7 - Seleccionar e ler de maneira autónoma obras relevantes da literatura contemporánea como fonte de pracer e coñecemento, configurando un itinerario lector que se enriqueza progresivamente en canto a diversidade, complexidade e calidade das obras, e partillar experiencias lectoras para construír a propia identidade lectora e gozar da dimensión social da lectura.	1-4			3	11			2-31-32
OBX8 - Ler, interpretar e valorar obras relevantes da literatura española e hispanoamericana, utilizando unha metalinguaxe específica e mobilizando a experiencia biográfica e os coñecementos literarios e culturais para establecer vínculos entre textos diversos, para conformar un mapa cultural, para alargar as posibilidades de gozo da literatura e para crear textos de intención literaria.	1-4					1		1-2-31-32-42
OBX9 - Consolidar e profundar no coñecemento explícito e sistemático sobre a estrutura da lingua e os seus usos, e reflexionar de maneira autónoma sobre as eleccións lingüísticas e discursivas, coa terminoloxía adecuada, para desenvolver a conciencia lingüística, para aumentar o repertorio comunicativo e para mellorar as destrezas tanto de produción oral e escrita como de comprensión e interpretación crítica.	1-2	2	1-2		50			
OBX10 - Poñer as prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática, a resolución dialogada dos conflitos e a igualdade de dereitos de todas as persoas, utilizando unha linguaxe non discriminatoria e evitando os abusos de poder a través da palabra, para favorecer un uso non só eficaz senón tamén ético e democrático da linguaxe.	1-5	3		3	31	1-2-3		

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	A lingua como sistema: Gramática (Morfoloxía e Sintaxe)	Análise das relacións entre palabras, tanto pola súa forma como pola maneira en que se combinan para formar estruturas superiores, en concreto sintagmas e oracións.	20	20	X	X	X
2	A Literatura	Estudo dos textos literarios, a súa intención comunicativa, as características da linguaxe literaria e as características dos xéneros. Lectura e análise dos textos máis significativos da literatura dende a Idade Media ao Romanticismo.	35	20	X	X	X
3	Pragmática	Estudo da linguaxe na súa relación cos falantes, os seus enunciados e as circunstancias presentes na comunicación. Análise das propiedades textuais: adecuación, coherencia e cohesión.	3	7	X		
4	Semántica	Estudo dos significados das palabras e a s súas relacións. Os cambios semánticos.	4	7		X	
5	Sociolingüística	Coñecemento e valoración das linguas de España e as variedades dialectais do español, así como as diferenzas e interseccións entre lingua oral e lingua escrita.	3	7			X
6	Expresión	Estudo e aplicación das estratexias de planificación e elaboración de textos, tendo en conta a propiedade léxica e ortográfica.	12	15	X	X	X
7	Comprensión	Análise crítica e interpretación de textos e as súas propiedades.	12	15	X	X	X
8	Investigacións e exposicións	Planificación e elaboración de traballos sobre aspectos sociais ou culturais, e obras literarias.	11	14		X	X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	A lingua como sistema: Gramática (Morfoloxía e Sintaxe)	20

Cráterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.1 - Revisar os propios textos e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e utilizando unha metalinguaxe específica, e identificar e solucionar problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	CA5.1 - Revisar os propios textos e identificar e solucionar problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	PE	100
CA5.2 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	CA5.2 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor.		
CA5.3 - Elaborar e presentar os resultados de pequenos proxectos de investigación sobre aspectos relevantes do funcionamento da lingua, formulando hipóteses e establecendo xeneralizacións, utilizando os conceptos e a terminoloxía lingüística adecuada e consultando de maneira autónoma dicionarios, manuais e gramáticas.	CA5.3 - Elaborar e presentar os resultados de pequenos proxectos de investigación sobre aspectos relevantes do funcionamento da lingua, formulando hipóteses e establecendo xeneralizacións.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha metalinguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas. - Diferenzas relevantes e interseccións entre lingua oral e lingua escrita: aspectos sintácticos, léxicos e pragmáticos. - A lingua como sistema interconectado con diferentes niveis: fonolóxico, morfolóxico, sintáctico e semántico. - Identificación e análise das diferentes clases de palabras. - Identificación de pronomes e os seus referentes. Os deícticos. - Identificación e análise das perífrases verbais. Os valores do verbo. - Distinción entre a forma (categorías gramaticais) e a función das palabras (funcións sintácticas da oración simple e composta). - Relación entre a estrutura semántica (significados verbais e argumentos) e sintáctica (suxeito, predicado e complementos) da oración simple e composta en función do propósito comunicativo. - Identificación e análise das unidades e funcións sintácticas da oración simple.

UD	Título da UD	Duración
2	A Literatura	20

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Valorar a forma e o contido de textos complexos avaliando a súa calidade, a fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	CA4.1 - Valorar a forma e o contido de textos avaliando a fiabilidade e idoneidade da canle utilizada.	PE	100
CA4.2 - Elaborar traballos de investigación de maneira autónoma, en diferentes soportes, sobre temas curriculares de interese cultural que impliquen localizar, seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes; calibrar a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura; organizala e integrala en esquemas propios; e reelaborala e comunicala de maneira creativa, adoptando un punto de vista crítico e respectuoso coa propiedade intelectual.	CA4.2 - Elaborar traballos de investigación en diferentes soportes, sobre temas de interese cultural que impliquen localizar, seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes e integrala en esquemas propios.		
CA4.3 - Elixir e ler de maneira autónoma obras relevantes da literatura contemporánea e deixar constancia do progreso do itinerario lector e cultural persoal mediante a explicación argumentada dos criterios de selección das lecturas, as formas de acceso á cultura literaria e da experiencia de lectura.	CA4.3 - Ler de maneira autónoma obras relevantes da literatura contemporánea e deixar constancia do progreso do itinerario lector e cultural persoal.		
CA4.4 - Partillar a experiencia lectora utilizando unha metalinguaxe específica e elaborar una interpretación persoal establecendo vínculos argumentados con outras obras e outras experiencias artísticas e culturais.	CA4.4 - Partillar a experiencia lectora persoal establecendo vínculos con outras obras e outras experiencias artísticas e culturais.		
CA4.5 - Explicar e argumentar a interpretación das obras lidas mediante a análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra e das relacións externas do texto co seu contexto sociohistórico e coa tradición literaria, utilizando unha metalinguaxe específica e incorporando xuízos de valor vinculados á apreciación estética das obras.	CA4.5 - Explicar e argumentar a interpretación das obras lidas mediante a análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra e das relacións externas do texto co seu contexto sociohistórico e coa tradición literaria.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Lectura guiada de clásicos da literatura española desde a Idade Media ata o Romanticismo, inscritos en itinerarios temáticos ou de xénero. Procesos e estratexias. - Construción compartida da interpretación das obras a través de discusións ou conversacións literarias. - Análise dos elementos constitutivos do xénero literario e a súa relación co sentido da obra. Efectos na recepción dos seus recursos expresivos. - Utilización da información sociohistórica, cultural e artística para interpretar as obras e comprender o seu lugar na tradición literaria. - Vínculos intertextuais entre obras e outras manifestacións artísticas en función de temas, tópicos, estruturas e linguaxes. Elementos de continuidade e ruptura. - Expresión argumentada da interpretación dos textos, integrando os diferentes aspectos analizados e atendendo aos seus valores culturais, éticos e estéticos. Lectura con perspectiva de xénero. - Lectura expresiva, dramatización e recitado atendendo aos procesos de comprensión, apropiación e oralización implicados. - Creación de textos de intención literaria a partir das obras lidas.

UD	Título da UD	Duración
3	Pragmática	7

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.7 - Identificar e resolver problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	CA2.7 - Identificar e resolver problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	PE	100
CA2.8 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	CA2.8 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Contexto vinculado ás estratexias de comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. - Análise dos compoñentes do feito comunicativo: grao de formalidade da situación e carácter público ou privado; distancia social entre os interlocutores; propósitos comunicativos e interpretación de intencións; canle de comunicación e elementos non verbais da comunicación. - Os xéneros discursivos desde o punto de vista da comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Análise das propiedades textuais: coherencia, cohesión e adecuación. - Interpretación dos xéneros discursivos propios do ámbito educativo. Os textos académicos. - Comprensión e análise crítica dos xéneros discursivos propios do ámbito social. As redes sociais e medios de comunicación. - Procesos de comprensión, análise e interpretación de diversos tipos de textos orais, escritos e multimodais. - Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. A intención do emisor. Detección dos usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. Valoración da forma e do contido do texto. - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección dos usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónica. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe. Valoración da forma e do contido do texto.

UD	Título da UD	Duración
4	Semántica	7

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
-------------------------	------------------------	----	---

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.1 - Revisar os propios textos e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e utilizando unha metalinguaxe específica, e identificar e solucionar problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	CA5.1 - Revisar os propios textos e identificar e solucionar problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	PE	100
CA5.2 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	CA5.2 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha metalinguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas. - A lingua como sistema interconectado con diferentes niveis: fonolóxico, morfolóxico, sintáctico e semántico. - Procedementos de adquisición e formación de palabras e reflexión sobre as mudanzas no seu significado. As relacións semánticas entre palabras. Valores denotativos e connotativos en función da súa adecuación ao contexto e ao propósito comunicativo. - Uso autónomo de dicionarios, manuais de gramática e outras fontes de consulta para obter información gramatical de carácter xeral.

UD	Título da UD	Duración
5	Sociolingüística	7

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer e valorar as linguas oficiais de España e as variedades dialectais do español, con especial atención ao galego e ao castelán, a partir da explicación do seu desenvolvemento histórico e sociolingüístico e da situación actual, contrastando de maneira explícita e coa metalinguaxe adecuada aspectos lingüísticos e discursivos das distintas linguas, así como trazos dos dialectos do español, en manifestacións orais, escritas e multimodais.	A1.1 - Recoñecer e valorar as linguas oficiais de España e as variedades dialectais do español, con especial atención ao galego e ao castelán, a partir da explicación do seu desenvolvemento histórico e sociolingüístico e da situación actual.	PE	90
CA1.2 - Refutar prexuizos e estereotipos lingüísticos adoptando unha actitude de respecto e valoración da riqueza cultural, lingüística e dialectal, a partir da exploración e reflexión arredor dos fenómenos do contacto entre linguas, con especial atención ao papel das redes sociais e dos medios de comunicación, e da investigación sobre os dereitos lingüísticos e diversos modelos de convivencia entre linguas.	CA1.2 - Refutar prexuizos e estereotipos lingüísticos adoptando unha actitude de respecto e valoración da riqueza cultural, lingüística e dialectal, a partir da exploración e reflexión arredor dos fenómenos do contacto entre linguas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Identificar e evitar os usos discriminatorios da lingua, os abusos de poder a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe a partir da reflexión e a análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como dos elementos non verbais que rexen a comunicación entre as persoas.	CA1.3 - Identificar e evitar os usos discriminatorios da lingua, os abusos de poder a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe .		
CA1.4 - Utilizar estratexias para a resolución dialogada dos conflitos procurando consensos no ámbito persoal, educativo e social.	CA1.4 - Utilizar estratexias para a resolución dialogada dos conflitos procurando consensos no ámbito persoal, educativo e social.	TI	10

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Desenvolvemento sociohistórico e situación actual das linguas de España. - Estudo comparativo das principais variedades dialectais do español en España e en América. - Estratexias de reflexión interlingüística. - Detección de prexuízos e estereotipos lingüísticos coa finalidade de combatelos. - Os fenómenos de contacto entre linguas: bilingüismo, préstamos, interferencias. Diglosia lingüística e diglosia dialectal. O papel actual das redes sociais e dos medios de comunicación. - Dereitos lingüísticos, a súa expresión en leis e declaracións institucionais. Modelos de convivencia entre linguas, as súas causas e consecuencias. Linguas minoritarias e linguas minorizadas. A sustentabilidade lingüística.

UD	Título da UD	Duración
6	Expresión	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Elaborar textos académicos coherentes, cohesionados e co rexistro adecuado sobre temas curriculares ou de interese social e cultural, precedidos dun proceso de planificación que atenda á situación comunicativa, destinatario, propósito e canle e de redacción e revisión de borradores de maneira individual ou entre iguais, ou mediante outros instrumentos de consulta.	CA3.3 - Elaborar textos académicos coherentes, cohesionados e co rexistro adecuado sobre temas curriculares ou de interese social e cultural.		
CA3.4 - Incorporar procedementos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	CA3.4 - Incorporar procedementos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	PE	100

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.7 - Revisar os propios textos e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e utilizando unha metalinguaxe específica, e identificar e corrixir problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	CA3.7 - Revisar os propios textos e identificar e corrixir problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.		
CA3.8 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	CA3.8 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Os xéneros discursivos desde o punto de vista da creación e interpretación crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Respecto polas propiedades textuais: coherencia, cohesión e adecuación. - Xéneros discursivos propios do ámbito educativo. Creación de textos académicos. - Uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos propios orais, escritos e multimodais. - Emprego adecuado nos textos propios das formas lingüísticas para a expresión da subxectividade e da obxectividade. - Utilización de recursos lingüísticos para adecuar o rexistro á situación de comunicación. - Uso de conectores, marcadores discursivos e outros procedementos léxico-semánticos e gramaticais que contribúen á cohesión do texto. - Especial atención ás relacións entre as formas verbais como procedementos de cohesión dos textos propios. - Corrección lingüística e revisión ortográfica, gramatical e tipográfica dos textos. Uso eficaz de dicionarios, manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital. - Utilización dos signos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito e a súa relación co significado.

UD	Título da UD	Duración
7	Comprensión	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Identificar o sentido global, a estrutura, a información relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais e multimodais complexos propios de diferentes ámbitos, analizando a interacción entre os diferentes códigos.	CA2.1 - Identificar o sentido global, a estrutura, a información relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais e multimodais propios de diferentes ámbitos.	PE	100
CA2.2 - Valorar a forma e o contido de textos orais e multimodais complexos, avaliando a súa calidade, fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	CA2.2 - Valorar a forma e o contido de textos orais e multimodais, avaliando a fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada.		
CA2.3 - Identificar o sentido global, a estrutura, a información relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais especializados, con especial atención a textos académicos e dos medios de comunicación, realizando as inferencias necesarias e con diferentes propósitos de lectura.	CA2.3 - Identificar o sentido global, a estrutura, a información relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais especializados, con especial atención a textos académicos e dos medios de comunicación.		
CA2.4 - Valorar a forma e o contido de textos complexos avaliando a súa calidade, a fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	CA2.4 - Valorar a forma e o contido de textos avaliando a fiabilidade e idoneidade da canle utilizada.		
CA2.5 - Localizar, seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes; calibrar a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura.	CA2.5 - Seleccionar información procedente de diferentes fontes e calibrar a súa fiabilidade.		
CA2.6 - Avaliar a veracidade de noticias e informacións, con especial atención ás redes sociais e outros contornos dixitais, seguindo pautas de análises, contraste e verificación, facendo uso da ferramenta adecuada e mantendo unha actitude crítica fronte ás posibles desviacións da información.	CA2.6 - Avaliar a veracidade de noticias e informacións, con especial atención ás redes sociais e outros contornos dixitais, mantendo unha actitude crítica fronte ás posibles desviacións da información.		
CA3.6 - Avaliar a veracidade de noticias e informacións, con especial atención ás redes sociais e outros contornos dixitais, seguindo pautas de análise, contraste e verificación, facendo uso da ferramenta axeitada e mantendo unha actitude crítica fronte aos posibles desvíos da información.	CA3.6 - Avaliar a veracidade de noticias e informacións, con especial atención ás redes sociais e outros contornos dixitais, mantendo unha actitude crítica fronte aos posibles desvíos da información.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procesos de comprensión, análise e interpretación de diversos tipos de textos orais, escritos e multimodais. - Alfabetización informacional: busca autónoma e selección da información con criterios de fiabilidade, calidade e pertinencia. Noticias falsas e verificación de feitos. O ciberanzol. - Recoñecemento dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Uso eficaz de dicionarios, manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital. - Os xéneros discursivos desde o punto de vista da creación e interpretación crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Xéneros discursivos propios do ámbito educativo. Creación de textos académicos.

UD	Título da UD	Duración
8	Investigacións e exposicións	14

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.5 - Elaborar traballos de investigación de maneira autónoma, en diferentes soportes, sobre temas curriculares de interese cultural que impliquen organizar e integrar a información en esquemas propios; e reelaborala e comunicala de maneira creativa, adoptando un punto de vista crítico e respectuoso coa propiedade intelectual.	CA3.5 - Elaborar traballos de investigación de maneira autónoma, en diferentes soportes, sobre temas curriculares de interese cultural que impliquen organizar e integrar a información en esquemas propios.	PE	60
CA4.2 - Elaborar traballos de investigación de maneira autónoma, en diferentes soportes, sobre temas curriculares de interese cultural que impliquen localizar, seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes; calibrar a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura; organizala e integrala en esquemas propios; e reelaborala e comunicala de maneira creativa, adoptando un punto de vista crítico e respectuoso coa propiedade intelectual.	CA4.2 - Elaborar traballos de investigación de maneira autónoma, en diferentes soportes, sobre temas curriculares de interese cultural que impliquen localizar, seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes.		
CA4.7 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e coa axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos en que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.	CA4.7 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e coa axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos.		
CA4.8 - Revisar os propios textos e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e utilizando unha metalinguaxe específica, e identificar e solucionar problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	CA4.8 - Revisar os propios textos e identificar e solucionar problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.		
CA3.1 - Realizar exposicións e argumentacións orais formais con diferente grao de planificación sobre temas de interese científico e cultural e de relevancia académica e social, axustándose ás convencións propias de cada xénero discursivo e con fluidez, rigor, coherencia, cohesión e o rexistro axeitado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	CA3.1 - Realizar exposicións e argumentacións orais formais sobre temas de interese cultural e de relevancia académica e social en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	TI	40
CA3.2 - Participar de maneira activa e adecuada en interaccións orais (formais e informais) e no traballo en equipo con actitudes de escoita activa e estratexias de cooperación conversacional e cortesía lingüística.	CA3.2 - Participar de maneira activa e adecuada en interaccións orais (formais e informais) e no traballo en equipo.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.6 - Desenvolver proxectos de investigación que se concreten nunha exposición oral, un ensaio ou unha presentación multimodal, establecendo vínculos argumentados entre os clásicos da literatura española obxecto de lectura guiada e outros textos e manifestacións artísticas clásicas ou contemporáneas, en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe, recursos expresivos e valores éticos e estéticos, e explicitando a implicación e a resposta persoal do lector na lectura.	CA4.6 - Desenvolver proxectos de investigación que se concreten nunha exposición oral ou unha presentación, establecendo vínculos argumentados entre os clásicos da literatura española obxecto de lectura guiada e outros textos e manifestacións artísticas clásicas ou contemporáneas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Contexto vinculado ás estratexias de produción e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. - Elaboración de textos tendo en conta os compoñentes do feito comunicativo: grao de formalidade da situación e carácter público ou privado; distancia social entre os interlocutores; propósitos comunicativos; canal de comunicación e elementos non verbais da comunicación. - Os xéneros discursivos desde o punto de vista da creación e interpretación crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Xéneros discursivos propios do ámbito social. Produción de textos propios das redes sociais e dos medios de comunicación. - Procesos de composición e revisión de diversos tipos de textos propios de natureza oral, escrita e multimodal. - Interacción oral e escrita de carácter formal. Tomar e deixar a palabra. Cooperación conversacional e cortesía lingüística - Produción oral formal: planificación e procura de información, textualización e revisión. Adecuación á audiencia e ao tempo de exposición. Elementos non verbais. Trazos discursivos e lingüísticos da oralidade formal. A deliberación oral argumentada. - Produción escrita. Proceso de elaboración: planificación, redacción, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. - Alfabetización informacional: reorganización e síntese da información en esquemas propios e transformación en coñecemento; comunicación e difusión da información reelaborada de maneira creativa e respectuosa coa propiedade intelectual. - Lectura autónoma de obras relevantes de autoras e autores da literatura universal contemporánea, que susciten reflexión sobre o propio itinerario lector, así como a inserción no debate interpretativo da cultura. Procesos e estratexias. - Selección das obras coa axuda de recomendacións especializadas. - Participación activa no circuío literario e lector en contexto presencial e dixital. Utilización autónoma de todo tipo de bibliotecas. Acceso a outras experiencias culturais. - Expresión argumentada dos gustos lectores persoais. Diversificación do corpus lido, atendendo aos circuítos comerciais do libro e distinguindo entre literatura canónica e de consumo, clásicos e bestsellers. - Comunicación da experiencia lectora utilizando unha metalinguaxe específica, atendendo a aspectos temáticos, a xénero e subxénero, a elementos da estrutura, así como ao estilo e aos valores éticos e estéticos das obras. - Mobilización da experiencia persoal, lectora e cultural para establecer vínculos entre a obra lida e aspectos da actualidade ou outras manifestacións literarias ou artísticas. - Recomendación de lecturas en soportes variados, atendendo a aspectos temáticos, formais e intertextuais.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A actividade do docente como formador e como guía verase complementada coa actividade do alumnado; farano coa súa participación nas actividades da aula e con textos que incitarán ao debate; así mesmo deberán presentar traballos para os que previamente terán que buscar información, cruzar as fontes e prepararlos para a súa exposición, ben oral, ben escrita.

O manexo das TIC será importante nalgunha das actividades, por máis que non debemos esquecer que o eixe é a reflexión sobre os textos concretos e a tecnoloxía aparece como un complemento benvido. A colaboración coa biblioteca e co departamento de Tecnoloxía puidera ser importante para mellorar a interdisciplinariedade.

Os eixes en torno aos cales se desenvolverá a programación son os seguintes:

- 1) Deseño de actividades a partir de textos extraídos do ámbito académico, favorecendo o desenvolvemento do pensamento crítico e creativo.
- 2) Aportación paulatina de recursos que lles permiten a mellora da comprensión lectora e da expresión escrita e oral.
- 3) Lectura guiada de textos adscritos aos distintos xéneros discursivos para recoñecer a súa cronoloxía, as coordenadas culturais e de movemento ao que pertencen así como tamén a estrutura e a análise temática e formal.
- 4) Lectura guiada, comprensiva e expresiva de textos pertencentes á literatura clásica, desde a Idade Media ata o Romanticismo, fomentando a súa capacidade de análise, é dicir, recoñecer a estrutura e tanto a temática como os trazos formais. Tamén se mellorará a capacidade crítica e a relación con aspectos da actualidade.
- 5) Configuración de grupos de traballo para a realización das actividades previstas.
- 6) Mellora da expresión oral coa realización de actividades que a requiran que se corrixirán individual e colectivamente.
- 7) Creación de textos escritos académicos e nalgunha ocasión literarios. Para iso han seguir as fases de elaboración de textos e as propiedades textuais.
- 8) Desenvolvemento da competencia de aprender a aprender ao elaboraren resumos, esquemas ou mapas conceptuais.
- 9) Realización de comentarios de texto e de exercicios de comprensión lectora que vinculen tamén os textos con outras manifestacións artísticas.
- 10) Creación de textos con intención literaria e conciencia de estilo a partir de modelos dados, en distintos soportes, respectando os diferentes moldes xenéricos.
- 11) Elaboración de temas de investigación nos que deben buscar información, seleccionar fontes e fundilas. Todo cara á presentacións escritas ou orais nas que se comunique de xeito adecuado e correcto.
- 12) Emprego de recursos que lles facilite a Rede desde a consulta de dicionarios á busca de información ou o manexo de aplicacións que enriquezan os presentes.
- 13) Utilización da biblioteca escolar como primeiro achegamento de xeito autónomo a outros fondos de recursos.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Libro de texto, lecturas de obras literarias, recursos informáticos e outros documentos.

- Libro de texto para o alumnado: Gázquez, Hurtado, López e Miret: Estilo 1. Lengua castellana y Literatura 1º Bachillerato, editorial Teide.
- Documentos e recursos elaborados ou facilitados polo profesor ou profesora na aula ou a través do curso específico na aula virtual do centro.

- Selección de fragmentos de obras representativas da Literatura española dende a Idade Media ata o Romanticismo: Cantar de Mío Cid, Romanceiro, Coplas de Manrique, La Celestina; narrativa picaresca (El Lazarillo), lírica dos Séculos de Ouro, teatro de Lope de Vega e Calderón, Cadalso e Moratín, artigos de Larra, lírica de Bécquer, teatro de Zorrilla.

- Análise da obra e lectura obrigatoria dos seguintes títulos:

1ª avaliación: La vida del Lazarillo de Tormes

2ª avaliación: Cervantes: Don Quijote de la Mancha (antoloxía de Castalia Prima)

3ª avaliación: Tirso de Molina: El burlador de Sevilla
G.A. Bécquer: Leyendas (selección)

- Orientacións sobre a lectura e análise de obras contemporáneas, de ámbito universal, que permitan estimular e enriquecer a experiencia lectora do alumnado.
- Recomendacións de recursos informáticos e multimedia de interese.
- Emprego do debate para traballar a súa capacidade de reflexionar, relacionar, consolidar coñecementos, respectar opinións e extraer conclusións.

A proposta metodolóxica para a materia de Lingua Castelá e Literatura supón, ademais dos materiais teóricos necesarios para o desenvolvemento de cada unidade didáctica, o emprego dunha grande variedade de textos orais, escritos e multimodais procedentes de diversas tipoloxías e situacións comunicativas para a súa análise e comentario. Traballarase con discursos extraídos do ámbito académico, pero tamén dos xéneros xornalísticos ou da publicidade, que aproximen o alumnado á comprensión de temas de actualidade e lle permitan ser críticos co contexto que os rodea.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Na primeira semana de curso, analizarase a expresión oral do alumnado a través da súa presentación ao grupo e a súa participación activa na aula.

Por outra banda, a través da práctica do resumo e comentario persoal sobre algún tema de actualidade, farase unha valoración da capacidade de comprensión e expresión escrita.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	20	35	3	4	3	12	12	11	100
Proba escrita	100	100	100	100	90	100	100	60	95
Táboa de indicadores	0	0	0	0	10	0	0	40	5

Criterios de cualificación:

Ao longo do curso haberá as seguintes probas e tarefas:

- Proba escrita de contidos de Lingua (Morfoloxía e Sintaxe) máis Pragmática (na 1ª avaliación)/ Semántica (na 2ª avaliación) / Sociolingüística (na 3ª avaliación) co seguinte peso: 2 puntos + 1 punto = 3 puntos.
- Proba escrita de contidos da historia da Literatura máis os libros de lectura indicados para cada avaliación co seguinte peso: Historia 1,75p + libro obrigatorio de lectura 1,75p = 3,5 puntos.
- Probas de comprensión (oral e escrita) e expresión (oral e escrita) e elaboración de traballos de investigación co seguinte peso:
 - Comprensión: 1,25 puntos
 - Expresión: 2,25 puntos.

As porcentaxes da avaliación quedan, por tanto, así:
35%: Comprensión e expresión.

- 1ª avaliación: Comprensión escrita: O resumo.
Expresión escrita: O comentario crítico argumentativo,
- 2ª avaliación: Comprensión oral a partir dun tema de actualidade ou interese social.
Expresión escrita: traballo de investigación sobre un tema dadoe (elaboración e entrega dun guion e desenvolvemento do tema nunha proba escrita).
- 3ª avaliación: Comprensión escrita dalgún texto en diferente soporte.
Expresión oral: presentación dunha das Lendas de Bécquer e a súa relación con outra manifestación artística, con axuda de calquera tipo de soporte visual ou auditivo.
35%: Literatura e lectura.
30%: Lingua.

Na valoración das probas escritas terase en conta, ademais do contido, a expresión: presentación, ortografía, caligrafía e redacción respectuosas coas propiedades textuais.

Neste sentido, a reprodución literal dos contidos subministrados por escrito imposibilita non só a valoración do nivel de expresión escrita senón a certificación da comprensión dos contidos. Ademais, ignora a explicación dada na aula e outros materiais utilizados; non hai ningunha elaboración do alumnado. En virtude disto, poderá recibir a metade da puntuación outorgada.

A cualificación dada a unha pregunta será proporcional ao número de erros, gardando relación co grao mínimo establecido nos estándares de aprendizaxe. Cabe, ademais, puntualizar o seguinte:

1. Naquelas preguntas nas que o número de respostas sexa moi limitado, a cualificación non será proporcional senón que se establecerá un número máximo de erros sobre o total, que será do 75%. Isto aplícase especialmente á ortografía ou a exames tipo test que se puideran realizar.
2. O anterior será tamén o criterio nos casos de que a materia obxecto de avaliación sexa de repaso de cursos anteriores. Así, como exemplo, non é considerado igual erro o fallo na identificación dunha forma verbal en 1º da ESO ca en 1º de Bacharelato. O mesmo sucede coa sintaxe da oración simple, en particular erros básicos; non é igual 3ºESO ca 1º de Bacharelato.
3. Na localización de obras e autores, serán cualificados co rigor do 75% aqueles erros que supoñan non comprensión de conceptos básicos como xénero ou movemento, asociacións disparatadas como considerar unhas coplas narrativa, erros cronolóxicos que supoñan a demostración de que se descoñece totalmente cal é a liña do tempo como asociar un século con un movemento que nin sequera se trata nese curso ou calquera afirmación considerada polas docentes como moi grave.
4. Debemos constatar que se avaliarán tamén os procedementos. Así, como exemplo, nunha definición, avaliaremos o modo correcto de definir e a terminoloxía precisa.

ORTOGRAFÍA E REDACCIÓN

- En canto á ortografía, o desconto por falta en traballos e probas escritas será de 0,25 por cada unha diferente.
- En canto á acentuación, 0,1 cada catro erros en tiles; ata 0,5 por puntuación incorrecta e ata 0,5 por presentación deficiente.

O desconto máximo é de 2,5 puntos. Estes descontos están calculados sobre 10; se se cualificase a proba sobre outra puntuación, o desconto sería o equivalente.

A adecuación, coherencia e cohesión así como unha caligrafía lexible serán elementos de valoración cando se outorgue unha puntuación a unha pregunta nunha proba. Farase de modo global xunto co contido.

A cualificación final será a media da media obtida nas tres avaliacións, tras as correspondentes recuperacións. Non haberá ningún exame de recuperación final.

PLAN LECTIVO DO MES DE XUÑO

En consonancia coa lexislación vixente, este Departamento de Lingua Castelá e Literatura programa as actividades que se realizarán tras o remate das clases ordinarias no mes de xuño ata a avaliación final.

En Bacharelato as pautas son as seguintes:

- O alumnado aprobado realizará actividades de ampliación ou reforzo. Dada a extensión do currículo en Lingua castelá e literatura I, finalizaríase o programa se esa fose a situación. Se, pola contra, as docentes desen terminado co programado, procederíase a tarefas de reforzo que insistirían nos aspectos que ofrecesen máis dificultade ao alumnado de cada grupo.
- O alumnado suspenso preparará a proba extraordinaria, que se realizará na data fixada pola Xefatura de Estudos.

Na convocatoria extraordinaria o peso dos contidos será o seguinte:

35% Comprensión e expresión escrita: Resumo e comentario

30% Lingua máis Pragmática, Semántica e Sociolingüística.

35% Literatura (Historia e libros de lectura)

Criterios de recuperación:

Haberá unha proba de recuperación tras cada avaliación sobre os contidos de Lingua e os contidos de Literatura na que se inclúen os libros de lectura.

1. Aqueles alumnos que suspenderon a avaliación poden optar por presentarse á recuperación de todas as partes suspensas ou de parte delas. Previamente ao exame, indicarán á profesora a súa decisión.

2. Se un alumno decide non presentarse a unha parte, a nota que quedará será a da avaliación; se se presenta, a nota será a da recuperación.

3. Aqueles que suspenderon a avaliación, pero teñen partes aprobadas de lingua ou literatura deben recuperar só a parte suspensa.

4. Aqueles alumnos que, aprobando a avaliación, teñan partes de lingua ou literatura suspensas poderán optar por presentarse á recuperación do suspenso.

5. Os exercicios de expresión e comprensión de textos (resumo, esquema, comentario crítico), así como os traballos de investigación e exposición oral non serán obxecto de recuperación, senón de avaliación continuada ao longo do curso.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

O profesorado en segundo de Bacharelato de cada alumno coa materia pendente fará o seu seguimento durante o o curso. O sistema de avaliación será o seguinte:

- Realización de dous exames parciais sobre o currículo de Lingua Castelá e Literatura de 1º curso de Bacharelato do curso anterior. O sistema de cualificación é o seguinte:

---- 20%: Comprensión e expresión escrita (2 puntos): resumo ou esquema e comentario crítico dun texto.

1ª parte: 1 p. + 1p.

2ª parte: 0,75 p. + 1,25 p.

----40%: Contidos de Lingua (morfoloxía, sintaxe e sociolingüística) (4 puntos).

---- 40%: Contidos de Literatura e libros de lectura (2p + 2p= 4 puntos).

A materia quedará superada en calquera destes dous supostos:

---- Os dous exames teñen avaliación positiva.

---- A media aritmética entre os dous exames é igual ou superior a 5.

A cualificación que constará será a nota media aritmética con redondeo.

- No caso de non ter superada a materia polo procedemento anterior, o departamento deseñará unha proba escrita final de recuperación sobre o currículo da materia de 1º curso de Bacharelato cos mesmos contidos e o mesmo sistema de cualificación. A comprensión e a expresión valoraranse como na segunda parte. 0,75 resumo e 1,25 o comentario. Se un alumno tivera unha das probas aprobadas, deberá recuperar só a parte suspensa ata acadar a media esixida.

A data desta proba será fixada pola xefatura de estudos. A cualificación que constará será a nota desta proba escrita unha vez aplicado o redondeo.

Os criterios de cualificación e o tipo de proba serán os mesmos ca na proba de recuperación no caso da convocatoria extraordinaria do mes de xuño.

5.4. Procedemento para acreditar os coñecementos necesarios en determinadas materias

Non procede nesta materia

6. Medidas de atención á diversidade

A atención á diversidade enténdese como o conxunto de actuacións educativas dirixidas a dar resposta ás diferentes capacidades, motivacións e intereses, ritmos e estilos de aprendizaxe e situacións persoais do alumnado. Estas medidas oriéntanse a alcanzar os obxectivos e as competencias establecidas para o bacharelato e réxense polos principios de equidade, calidade e igualdade de oportunidades, non discriminación, integración, accesibilidade e cooperación da comunidade educativa.

O feito de que unha gran parte do alumnado de bacharelato proceda doutros centros ralentiza a comunicación ou detección dos problemas.

O departamento de Orientación informará sobre os casos de alumnos con necesidades especiais.

Seguirase o protocolo establecido e as indicacións do departamento de orientación.

Lexislación: Protocolo publicado en educonvives.gal relativo a este tema.

<http://www.edu.xunta.gal/portal/Educonvives.gal>

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - A defensa dos dereitos humanos		X			X		X	
ET.2 - A convivencia igualitaria, inclusiva, pacífica e democrática.	X	X			X	X		X
ET.3 - O respecto polas diferenzas	X	X		X				X
ET.4 - A formación estética	X	X	X	X		X		
ET.5 - O compromiso co desenvolvemento sostible							X	X
ET.6 - O fomento do espírito crítico	X		X			X	X	X

Observacións:

A acción educativa debe fomentar de maneira transversal valores como a igualdade entre homes e mulleres, a non discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, a resolución pacífica de conflitos, a educación para a saúde, a formación estética, a educación para a sustentabilidade e o consumo responsable, o respecto mutuo e a cooperación entre iguais.

As situacións de aprendizaxe desta materia deben adestrar o alumnado no uso de valores que lle permitan facer un uso eficaz e ético das palabras; ser persoas respectuosas coas diferenzas; ser competentes para exercer unha cidadanía dixital activa; ser capaces de aprender por si mesmas e colaborar e traballar en equipo; ser creativas e emprendedoras; e comprometidas co desenvolvemento sostible e a salvagarda do patrimonio artístico e cultural, a defensa dos dereitos humanos e a convivencia igualitaria, inclusiva, pacífica e democrática.

Evitaremos os comportamentos e os contidos sexistas e os estereotipos que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero.

A comprensión de lectura, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, a competencia dixital, o emprendemento social e empresarial, o fomento do espírito crítico e científico, a educación emocional e en valores, a igualdade de xénero e a creatividade traballaranse en todas as materias. A materia de Lingua Castelá e Literatura debe contribuír tamén a incorporar elementos relacionados co desenvolvemento sostible e a protección do medio ambiente e coas situacións de risco derivadas do uso das TIC.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Visita de autores e autoras	Esta actividade posibilita que o alumnado coñeza de primeira man os recursos que os autores e as autoras utilizan ao elaborar unha obra literaria. Permite que os estudantes participen en debates e coñezan as motivacións que levan aos escritores e escritoras a crear obras de arte.	X	X	X
Asistencia a unha representación teatral (especialmente dunha obra dos Séculos de Ouro, de ser posible).	A intención desta actividade (ademáis de educar os hábitos de comportamento, respectando aos traballadores), é a valoración desta manifestación artística, cultural e educativa. Procurarase favorecer unha actitude crítica ante diferentes realidades e pensamentos da sociedade da época.	X	X	X
Conferencias organizadas pola USC dentro do programa A Ponte.	A intención desta actividade é coñecer en profundidade un tema do ámbito lingüístico ou literario da man dalgún experto na materia, reforzando así a súa comprensión oral.	X	X	X

Observacións:

Estas actividades están suxeitas á oferta; por iso están incluídas nas tres avaliacións

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro

Ao comezo de cada unidade, infórmase ao alumnado sobre os obxectivos propostos, e as actividades que se realizarán.
Ao inicio das unidades didácticas con contidos máis divulgados, indágase sobre o coñecemento previo do alumnado.
Ao comezo do desenvolvemento de cada unidade, proporciónase ao alumnado a estrutura do tema.
Os contidos e actividades de cada unidade didáctica parten dos coñecementos previos do alumnado.
As actividades propostas son variadas na medida en que o grupo e o desenvolvemento da materia o permitan.
A planificación e distribución do tempo asignado a cada tarefa é axeitada.
Empregáronse recursos e materiais didácticos variados.
Aplicáronse estratexias de aprendizaxe como a lectura comprensiva, a procura de información significativa, o desenvolvemento de técnicas de análise e redacción.
Aplicouse a metodoloxía didáctica establecida na programación.
Leváronse a cabo as medidas de reforzo educativo se foron necesarias.
Seguíronse os protocolos de actuación prescritos para a atención á diversidade.
Propuxéronse actividades de ampliación se foron necesarias.
Realizáronse as actividades complementarias programadas.
Explicáronse e corrixióronse as actividades levadas a cabo nas distintas unidades didácticas.
Empregáronse os materiais e recursos didácticos programados.
Aplicáronse os procedementos e criterios de avaliación establecidos na programación didáctica.
Utilizáronse diferentes instrumentos de avaliación.

Descrición:

A avaliación da práctica docente favorece os procedementos de análise, reflexión e debate arredor da realidade educativa do centro sobre os seguintes aspectos:

- A xestión adecuada do tempo para a planificación do proceso de ensino-aprendizaxe na aula.
- A concreción do currículo, a súa adaptación ao contexto e a organización efectiva dos contidos, actividades e obxectivos propostos.
- A avaliación dos resultados obtidos polo alumnado e a adopción das medidas de mellora adaptadas ás súas necesidades de aprendizaxe.
- A construción dun clima de empatía, confianza e convivencia harmónica na aula.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Así sexa elaborada a programación, o alumnado coñecerá a materia que se estudará, o material que se utilizará, os procedementos de avaliación e o sistema de cualificación, este último referido tanto á avaliación como á recuperación.

Esta programación será obxecto de seguimento, e, polo tanto, poderá sufrir as modificacións imprescindibles sempre que estean moi fundamentadas. Na memoria final recolleranse as propostas de cambio para o curso próximo.

A avaliación da programación realizarase a través dos seguintes indicadores de logro:

- A programación didáctica elaborouse de maneira coordinada coa colaboración de todos os integrantes do departamento.
- As actividades desenvoltas adáptanse á metodoloxía didáctica programada.

- A programación didáctica contempla e manexa con eficacia os recursos e materiais necesarios para favorecer a adquisición dos contidos e obxectivos.
- A programación didáctica organiza axeitadamente o tempo destinado á realización das actividades previstas.
- A programación didáctica inclúe actividades adecuadas ao perfil, características e necesidades do alumnado.
- Os procedementos e instrumentos de avaliación axústanse aos criterios de avaliación indicados.
- Os criterios de avaliación e cualificación establecidos valoran con efectividade a consecución dos obxectivos propostos.
- A programación didáctica é revisada ao longo do curso e inclúense nela as modificacións pactadas e realizadas.

9. Outros apartados